

Plan för nöjes skull

Sidorna 6-7

Ledare:

Nyheter:

Information:

Våga fråga om facket **Sid 2**

Varsel om strid

Sid 3

Missa inte mötet!

Sid 12

Våga fråga om facket!

Hej kamrater!
Nytt år, ny organisation och nytt hopp. Hopp om ljusare tider för oss i byggbranschen.

Året som gick började med vargavinter och fortsatte med finanskriser, nödlån, skandaler på privata vård- och äldreboende, hetsjakt på partiledare och allmänt tuffare för fackföreningsrörelsen.

Och mitt i allt detta så skulle Byggnads omorganisera. För våra län – Örebro och Värmland – har det varit ett digert arbete, men nu är det gjort och resultatet kommer att bli bra. För jag känner att det finns en vilja hos alla inblandade att visa att våra medlemmar kommer att dra nytta av detta. Och med det får vi en ännu starkare, stoltare och tryggare fackförening.

Avtalsrörelsen är i full gång och som jag nämnde tidigare blir det en väldigt tuff strid. Jag är dock övertygad om att alla medlemmar är beredda att ta fajten och stå upp för de frågor och värderingar som vi har. Och gärna vill visa att oss ska man inte försöka trampa på för då fräser vi tillbaka med kraft och vilja.

Så därför kamrater, är det viktigt att vi börjar prata med varandra ordentligt ute i kojor och på fikaställen. Lagg ner kortleken fem minuter och diskutera med din kompis om vad det är som är viktigt. Ska företagen få göra som de vill och försämra våra villkor ute på arbetsplatserna?

Nej, jag tror inte att vi är beredda att ac-

ceptera sämre villkor, för det är tillräckligt tufft redan nu.

Nu till något trevligare och det är den här tidningen som du håller i din hand nu. Jag är mycket glad över att regionen bestämt sig för att ha en egen tidning, där vi kan göra lokala reportage och få ut den information som vi

vill. För det är tyvärr så att vi har lite svårt att få framföra våra åsikter i dagspressen. Så om du har något du vill ska vara med i tidningen så hör gärna av dig till oss!

Till sist vill jag komma med en uppmaning: Våga fråga alla på arbetsplatsen om de är med i facket. För facket är inte bara kul. Vi är en förening som tar strid för våra rättigheter. Så att du ska kunna få en lön så att du kan betala dina räkningar. Vi kämpar för

en bra arbetsmiljö, för bra försäkringar och för bra utbildningar till våra medlemmar så att vi kan ha en hel byggnadsarbetare efter ett helt arbetsliv.

Så därmed kamrater så vill jag bara säga: Upp till kamp!

“Jag tror inte att vi är beredda att acceptera sämre villkor, för det är tillräckligt tufft redan nu.”

Lars Åke Söderholm
ordförande Byggnads Örebro Värmland

Medvind för facket

Antalet fackligt anslutna arbetare ökade under fjärde kvartalet år 2011 med 3 200 personer, enligt helt nya siffror från Statistiska centralbyrån, SCB.

Samtidigt visar en ny rapport från LO att antalet fackligt förtroendevalda också har ökat och att allt fler kan tänka sig att ta fackliga förtroendeuppdrag.

Efter fyra år med kraftigt minskande antal fackligt anslutna tycks medlemskurvan åter vända uppåt, enligt en ny rapport från LO som publicerades nyligen.

Rapporten visar även att andelen fackligt anslutna som kan tänka sig att ta ett fackligt förtroendeuppdrag har ökat. Bland LO-förbundens medlemmar svara mer än var fjärde, eller 28 procent, att de kan eller kanske kan, tänka sig att ta ett fackligt förtroendeuppdrag. År 2006 svarade 24 procent ja eller kanske, på frågan.

Nästan alla anställda säger sig känna en facklig representant på sin arbetsplats och drygt hälften har tagit kontakt med facket för information eller hjälp. Nästan åtta av tio var nöjda med hjälpen de fick. Även det fackliga intresset är högt. Exempelvis läser 90 procent sin fackliga tidning och 56 procent har letat facklig information på nätet.

www.byggnads.se

Medlemstidning för Byggnads Region Örebro Värmland

Ansvarig utgivare: Lars-Åke Söderholm
Redaktionskommitté: Kenneth Svärd och Leif Haraldsson.
Produktion: Textor AB, text och foto. Damedia, layout och redigering.
Adress till hemsidan: www.byggnads.se

Adress: Box 22 003, 702 02 ÖREBRO
Telefon: 010-601 10 11 (vxl)
Telefax Örebro: 010-601 12 19
Telefax Karlstad : 054-83 47 42
Postgiro: 204718-1

Vad tycker du ...

... att vi ska skriva om i tidningen? Kom med tips och idéer till Lilian Haraldsson, frilansskribent: textorab@telia.com

Byggnads varslar om stridsåtgärder

Vid tidningens pressläggning kom Byggnads varsel om stridsåtgärder mot företag som är medlemmar i Sveriges Bygginstrumenter. Om inte parterna kommit överens träder stridsåtgärderna i kraft onsdagen den 7 mars och onsdagen den 14 mars.

Varslen berör cirka 3 000 av Byggnads medlemmar och första varslat omfattar cirka 120 arbetsplatser på cirka 40 företag.

– Eftersom vi inte har fått något gehör för våra lönesamt ersättningskrav i förhandlingarna är vi nu tvungna att varsla om stridsåtgärder. Våra lönekrav är i enlighet med LO-samordningen och en del i den solidariska lönepolitiken och därmed ställer vi oss helhjärtat bakom jämställdhetspott, säger Byggnads avtalssekreterare Torbjörn Johansson

– Dessutom måste anställda vid strandade förhandlingar ha rätt till retroaktiv lön. Sve-

riges Bygginstrumenter tidigare styrelsebeslut att företagen inte betalar ut retroaktiv lön vid strandade förhandlingar är ett grundskott mot hela prestationslönesystemet mellan parterna och kan inte accepteras, fortsätter Torbjörn Johansson.

Det har kärvat länge i förhandlingarna mellan Sveriges Bygginstrumenter och Byggnads Byggnads sade i mitten av februari upp byggavtalet med Sveriges Bygginstrumenter, avtalet löper därmed ut den 29 februari 2012.

– BI har konsekvent sagt nej till att diskutera arbetsmiljön och andra viktiga frågor. Ska BI gömma sig bakom paragrafrytteri istället för att se verklighetens behov som liv och hälsa – så som att byggjobbarna ska få rätt att vara mer med sina barn? Ska ytterligare tolv byggnadsarbetare behöva dö innan BI väljer att avtalsförhandla om arbetsmiljön?, frågar sig Byggnads avtalssekreterare Torbjörn Johansson.

Sveriges Bygginstrumenter anser att det bara är löner och andra ersättningar som ska förhandlas i år. Byggnads vill också förhandla om arbetsmiljön. Facket kräver i den pågående avtalsrörelsen att byggföretagen ska vara arbetsmiljöcertifierade.

Nu har arbetsgivarna krävt frivillig medling, vilket Byggnads gått med på. Medlingsinstitutet utsåg har utsett tre medlare: Bengt K Å Johansson, Malte Eriksson och Lars Josefsson.

Men det kärva läget handlar

inte om kraven på bättre arbetsmiljö, i alla fall inte bara.

– **Arbetsgivarna vill inte diskutera någonting med oss.** Vi kommer ingen vart, säger Byggnads avtalssekreterare Torbjörn Johansson.

Med det menar han att arbetsgivarna vägrar gå med på något utöver industrinormen, märket, på 2,6 procent på ett år. Byggnads har krävt avtal i enlighet med LO-samordningen; 3,5 procent.

FAKTA

Byggnads viktigaste krav:

- ▶ Bättre lön! 3,5 procent enligt LO-samordningen – det är viktigt att tänka på solidaritet i våra avtalsförhandlingar! Därför står Byggnads bakom jämställdhetspotten.
- ▶ Anställda vid strandade förhandlingar har rätt till retroaktiv lön.
- ▶ Generell utläggning av lönen. Arbetstidsförkortningen ska utökas till 40 timmar totalt.
- ▶ Säker arbetsmiljö. Inför arbetsmiljöcertifiering.
- ▶ Ett "grönt kort" för anställda som krav för att få beträda en arbetsplats.

- ▶ Anslutna företag måste betala en avgift efter vinst till en partägd och förvaldat arbetsmiljöfond.
- ▶ Ett partsgemensamt Nationellt Kunskapscentrum.
- ▶ Ett åtagande av förebyggande arbetsmiljöarbete, arbetsanpassning och rehabilitering inklusive företagshälsövård.
- ▶ Heltäckande utbildningsprogram inom arbetsmiljön för olika kategorier av arbetsledare, skyddsombud och anställda inom byggsektorn.
- ▶ Längre föräldralön. Att förlänga föräldralönen från dagens 3 månader till 180 dagar.

Kommunal-facket stödjer Byggnads varsel

Byggnads har lagt ett varsel som ett led i de pågående avtalsförhandlingarna för att få igenom de LO-gemensamma avtalskraven. Kommunal stödjer Byggnads varsel.

Arbetsgivarna har hittills misslyckats att leverera en rättvis

lön till landets välfärdsarbetare. Kvinnor och män i kvinnodominerade skattefinansierade yrken är kraftigt underbetalda jämfört med mansdominerade yrken på privat sektor med samma kvalifikationskrav. Bland medlemmar i LO-, TCO- och SACO-förbund anser tre av fyra att löneskillna-

derna i dagsläget är för stora mellan olika yrken.

– **Kommunal stödjer** därför Byggnads, som med detta varsel står upp för de LO-gemensamma avtalskraven som bland annat innehåller för Kommunal viktiga förslag om jämställdhetspott, säger

Kommunals avtalssekreterare Lenita Granlund.

– Byggnads varsel är en tydlig markering mot arbetsgivarparten att förbunden inom LO-samordningen håller ihop om våra gemensamma avtalskrav, fortsätter Lenita Granlund.

PÅ JOBBET

Mitt i Karlstad centrum och sjönära byggs stans första "skyskrapa" på 20 våningar. Byggtiden är mycket pressad så en våning ska stå klar varje vecka. Hittills har bygglaget lyckats med det, tack vare ett smart byggsätt.

Högt tempo kräver nytt byggsätt

Det blåser snålt på Bryggudden vid Klarävlan där 500 nya bostäder ska byggas i Byggbolagets regi. Första etappen är det som blir Karlstads högsta hus på 20 våningar och 62 lägenheter. Om knappt ett år ska huset vara inflyttningsklart.

Lagbasen Christer Johansson tar emot oss och visar runt.

Mitt på byggplatsen på en upphöjd form ligger ett stort våningsvalv. Ett tiotal snickare, elektriker och rörmontörer svetsar och monterar armeringsjärn, elrör och rör för vatten och avlopp. I stället för att göra det jobbet på varje våningsplan görs det klart på

marken. Sedan lyfts varje våningsplan på plats och golvet gjuts. Efter det lyfts och monteras hjärtväggarna på plats.

– På så sätt sparas tid och många steg i trappor för kiltarna. Ju högre upp desto mer spring brukar det vara, konstaterar Christer.

Han berättar att den tuffa byggtidningen krävde nya sätt att tänka. Varje våningsplan måste vara klart på en vecka för att klara byggtiden. På konventionellt sätt byggs ett våningsplan på två veckor.

– Det fungerar faktiskt jättebra. Men det var nervöst när det första valvet skulle på plats. Men det fungerade,

Tack vare en ny teknik som innebär att elkopplingar och VA-rör installeras på

konstaterar Christer Johansson.

– Det var en riktig utmaning och jag känner inte till någon byggarbetsplats i landet som tillämpar den här tekniken, tillägger Mattias Trandem som är platschef för Bryggudden. Det var mycket idekläckning innan vi satte i gång.

– Vi kommer att klara tids-schemat om vädret blir någorlunda normalt och det inte blåser för mycket. Det är spännande att vi har utvecklat en ny byggteknik, fortsätter han. Dessutom har vi sparat antal lyft med byggkranen från 20–25 när allt byggmaterial ska lyftas på plats på varje

våning, till endast fyra lyft.

Medlemstidningen följer med till tredje våningen på huset. Det är alltså tredje veckan som våningsbygget pågår. Här monteras hjärtväggarna på plats.

Snickaren Anders Luukkonen tycker är kul att jobba på det här sättet.

– Det är annorlunda och går fortare eftersom vi spar en massa spring, säger han.

På måndagar och tisdagar monteras alltså el och rörkopplingar på valvet.

Hur är ackordet. Tjänar ni bra?

– Vi har bara gjort en mät-

marken innan valvet lyfts upp till våningsplanet, går arbetet dubbelt så snabbt som på ett traditionellt bygge.

ning ännu, men det blir nog rätt så bra. Vi jobbar effektivt och planerat säger Christer Johansson som har nio snickare i sitt lag.

Text: Lilian Haraldsson
Foto: Peter Krüger

Henrik Häggbom monterar olika kopplingar på valvet innan de lyfts på plats på våningsplanet.

FAKTA

Läge: Bryggudden i Karlstad
Bostadstyp: Bostadsrätter
Antal: 62 lägenheter i Hus 1 (20 våningar)
Byggherre: Uddprojektet Ett AB
Entreprenör: Byggbolaget i Värmland AB
Inflyttning: Preliminärt i slutet av 2012

Jag känner inte till någon byggarbetsplats i landet som tillämpar den här tekniken.

Stoppafusket.nu skapar opinion

NOTERAT. Stoppafusket.nu är grävande journalistik på nätet som granskar oseriösa bemanningsföretag verksamma i Sverige. Byggnads är med och sponsrar deras verksamhet.

Stoppafusket.nu vill ge kunskap om hur oseriösa utländska bemanningsföretag som är verksamma i Sverige fuskar med skatter och avgifter, snedvrider konkurrensen, slår ut seriösa företag och späder på arbetslösheten i Sverige. Under 2010–2011 har i första hand skogsbranschen granskats och nu inriktar sig stoppafusket.nu även på andra infekterade branscher som transport-, bygg- och städbranschen.

Skildra framtiden – vinn LO-pris

KULTUR. Kan du skildra arbetarrörelsens framtidsvision för 2025?

Folkhemmet behöver renoveras. Dagens arbetarrörelse behöver en levande vision. Hur ser det goda samhället ut? Hur försörjer sig människor? Vilka värden styr? Hur balanseras förhållandet mellan människa och natur? Frågorna är många. Du kanske har svaret.

LO:s kulturpris kommer att delas ut till en person eller grupp som kan gestalta morgondagen i ett jämlikt, jämställt, demokratisk och solidariskt samhälle med särskild inriktning på arbetslivet.

Uttrycksmedlen kan vara olika: musik, dikter, noveller, tecknat, foto eller film, du väljer själv. Materialet får inte vara publicerat tidigare.

Priset kommer att delas ut på LO:s kongress den 25–28 maj 2012. Vinnaren tilldelas 50 000 kronor. Därutöver delas ytterliga fem hedersomnämning ut på 10 000 kronor.

Bidragen ska vara inlämnade till LO, Ulrika Eskilsson, 105 53 Stockholm, ulrika.eskilsson@lo.se 08-796 27 54 senast den 30 mars 2012.

Läs mer om priset på LO:s hemsida: www.lo.se/home/lo/p3/content.nsf/aget?

Benny Öqvist har varit flygtokig sedan han var barn. Nu äger han ett flygplan, en Piper Club tillsammans med sin kompis Tommy Wihren. Planet har de byggt själva av reservdelar.

Eget plan tar Benny högt

Segelflygklubben i närheten av Karlstad flygplats är Benny Öqvists andra hem. Medlems-tidningen har stämt träff med honom där och följer med till hangaren där hans gula Piper Club står. Han visar oss stolt det välskötta planet.

Fotografen vill följa med på en tur så Benny förbereder planet för start.

– Jag och Tommy Wihren, som är länsflygchef för Frivilliga flygkåren, har byggt planet själva från reservdelar. Vi vet var varenda skruv sitter och servar planet själva.

Att de har sitt plan vid segelflygklubben är ingen slump
– Jag segelflyger inte. Men vi bogserar upp segelflygplan ibland, berättar Benny.

Redan i början av 1970-talet gick Benny med i flygklubben i Karlstad och tog flygcertifikat.

– Ända sedan jag var grabb har jag varit tokig i flygplan och flyg, så jag gjorde verklighet av en gammal dröm.

– Jag är väl lite tokig, men att flyga är det roligaste jag vet. Det är nog frihetskänslan, de vackra vyerna och att man kan ta sig fram snabbt.

Under några år när Benny bildade familj och spelade i dansband lade han ner flygandet men 1977 förnyade han sitt certifikat.

Nu är Benny pilotchef för Frivilliga flygkåren i Värmlands län. Förutom privata flygningar har Benny och hans kollega Tommy Wihren ansvar för uppdragsflyg.

– Det kan handla om brandflyg, bevakning av kraftverksledningarna och sjöbevakning. Vi arrangerar även flygövningar med flygklubben och sportflyget.

Benny Öqvist är snickare till yrket, men gick i pension förra året. Nu kan han ägna mycket tid åt flygintresset och är mycket engagerad.

Han berättar om Transportstyrelsen som han anser motarbetar sportflyget med byråkratiska regler och han oroar sig över de höga kostnaderna för att ta ett flygcertifikat.

– När jag tog mitt certifikat kostade det 5 000 kronor. Nu får man lägga ut närmare 100 000 kronor. Hur många ungdomar har råd med det?

Därför är det svårt att locka ungdomar till flygklubben.

I sommar planerar Benny en flygresa ut i Europa, men riktigt vart är inte bestämt ännu.

– Jag flyger tillsammans med Tommy. För några år sedan flög vi till England, Tyskland och Holland.

Jo då. Benny har tvingas nödlända också. I ett majsält i Tyskland.

– Vi skulle till en flygmässa. Plötsligt började motorn att hacka över Kassel och det vara bara att försöka hitta någonstans att landa. Vi såg ett majsält och lyckades att landa mjukt.

– Det skadade planet transporterades hem med flyg. Sedan var det bara att sätta i gång och renovera. En ny motor köpte vi från England.

Förutom att flyga hinner Benny även med att spela bas i en musikgrupp. Han jagar älg på hösten. Han har även varit sportdykare och hoppat fallskärm.

– Det vore synd att dö nyfiken, säger han.

Text: Lilian Haraldson

Foto: Peter Krüger

Benny Öqvist har varit tokig i flyg och flygplan. Benny Öqvist säger Benny som är pilotchef för frivilliga flygklubben.

Benny Öqvist vet var varenda skruv och reservdelar. Benny Öqvist och Tommy Wihren har byggt planet av reservdelar.

an sedan har var liten. Nu har han ett eget plan, en Piper Cub tillsammans med en kompis. Det är friheten och de vackra vyerna som lockar mest med att flyga, gkåren i Värmland.

svdel sitter. Han och hans kompis Tommy

**Det vore
synd att dö
nyfiken.**

FAKTA

Namn: Benny Öqvist.
Ålder: 66 år.
Yrke: Snickare. Nu pensionär.
Bor: I Wålberg.
Familj: Fru, en vuxen dotter och två barnbarn.
Intressen: Förutom familjen är det flyg, flyg, flyg och musik.

Gå upp och prova dina vingar. Det är det Benny Öqvist gör på alla plan.

Lagbasen Freddy Johannesson är kritisk till att facket's resurser har minskat i takt med medlemstappet i Byggnads. Förr hade ombudsmännen tid att snacka med mäta och sticka vidare. Han tror att Byggnads måste satsa resurser på de små arbetsplatserna för att fler ska känna att det är viktigt att vara med i facket.

Små arbetsplatser drabbas när

Fredrik Johannesson är kritisk till att Byggnads resurser har minskat under senare år.

Han arbetar som lagbas i Hallsberg och träffar medlemmar som han tycker borde få mer hjälp av facket.

Fredrik Johannesson anser att det kommer för få ombudsmän till arbetsplatsen.

– När jag var lärling såg jag många mättningsmän på arbetsplatsbesök. De kom till kupan och diskuterade med oss.

– Nu har de inte tid. De

förhandlar om ackordet och så sticker de. Speciellt vi som jobbar på små byggföretag märker det här. Det mesta av facket's resurser verkar läggas på de stora byggbolagen.

Fredrik Johannesson känner till fler unga medlemmar som skulle vilja ha hjälp men som inte vågar kontakta facket av rädsla för repressalier från sin arbetsgivare.

– Då vore det bra om de fackliga företrädarna var ute mer på arbetsplatserna och kunde prata direkt med killarna. Den lilla enkla stunden i kupan gör så mycket.

– Nu undrar lärlingar som kommer från gymnasieskolan varför de ska vara med i facket.

– Jag försöker informera så mycket jag kan om hur viktigt det är att det finns kollektivavtal tecknat med arbetsgivaren. Men det är svårt. Är man rädd för sin arbetsgivare som är fientligt inställd till facket så går man inte med som medlem.

Fredrik har jobbat i 15 år som snickare. När han började på byggena var det en helt annan stämning, menar han. Det var självklart att killarna skulle

vara med i Byggnads.

– Vi höll ihop i laget. Det var bra stämning och vi tjänade bra. Nu får man hela tiden argumentera, fortsätter han.

– Det är inte så många unga som känner till att vi har avstått löneutrymme för att få tillgång till kuporna med lunchrum och omklädningsrum och att de städas.

Fredrik inser att facket's närvaro på arbetsplatserna hör ihop med hur många som är medlemmar. Medlemsantalet har minskat rejält under senare år och då minskar även antalet fackliga företrädare.

gubbarna i kupan. Nu hinner de bara

FAKTA

Varför kollektivavtal?

- Avtalet garanterar lön, avtalspension, föräldralön, övertid ersättning, reseersättning, företagshälsovård, inflytande och mycket mer.
- Men kollektivavtalets förmåner gäller bara om du arbetar på en arbetsplats som har tecknat kollektivavtal.

FAKTA

Utan avtal?

- Finns det inget kollektivavtal på din arbetsplats kan du inte förutsätta någon av de saker som regleras i avtalet.
- Utan kollektivavtal finns det till exempel ingen reglering om lön och arbetsgivaren kan därför, i princip, erbjuda dig hur låg lön som helst.
- Arbetsgivaren har ingen skyldighet att tillhandahålla bodar, arbetskläder och skyddsskor. Sådana förmåner som Byggnads medlemmar avstått löneutrymme för i förhandlingarna.

facket krymper

– Det blir en ond cirkel, det inser jag. Men någonstans måste vi börja för att återupp-rätta fackets betydelse, konstaterar han.

Ombudsmännen Mikael Johansson, avtalsansvarig och Lars-Åke Söderholm, ordförande håller med om en del av Fredriks kritik.

– Visst är det så att vi ägnar mer tid åt det stora företagen, för där finns det många medlemmar som vill att vi ska vara tuffa i ackordslönerna. En krona mer i timmen blir 2 000 kronor på årsbasis, säger Lars-Åke.

Han berättar att Byggnads

har lagt upp en plan för att besöka de mindre arbetsplatserna i betydligt högre utsträckning.

Mikael Johansson tillägger att i takt med att medlemsantalet minskat har även facket fått mindre resurser.

– Men det handlar också om att vi ska bli bättre att planera i våra almanackor.

Båda uppmanar unga medlemmar som vill ha hjälp av facket att ta kontakt med Byggnads.

– Vi kan hjälpa dem, men vi måste veta var de finns.

Text: Lilian Haraldsson

Foto: Peter Krüger

Fel behandlad på arbetet? Kontakta facket i tid!

Om inte lönen kommit den 26:e i månaden ska du kontakta Byggnads. Det uppmanar Kenneth Svärd, ombudsman på Byggnads i Örebro. – Det finns tidsbegränsningar inlagda i avtalet, så väntar medlemmarna för länge kan vi inte göra något, säger han.

Enligt Kenneth Svärd är det ofta lärlingar som råkar illa ut, både när det gäller felaktig lön, övertid eller uppsägningar.

– Det är viktigt att medlemmarna tar kontakt med oss så snart det är något som känns fel.

– Om det finns ett kollektivavtal begär vi förhandlingar. Finns det inte det får vi agera på annat sätt.

– **Vi har inte så lång tid** att agera på. Om man blir felaktigt uppsagd, har medlemmen bara två veckor på sig att ogiltigförklara uppsägningen. Det händer att medlemmar väntar i flera månader innan de kontaktar oss. Då är det för sent.

Kenneth Svärd berättar om ett fall där en lärling fick gå hem på grund av arbetsbrist. Han fick inte ut någon övertid ersättning eller ob-ersättning trots att han arbetat mycket övertid. Han fick heller ingen permitteringslön på ett halvår. När det inte fanns jobb fick medlemmen vara hemma utan lön.

– Det är ett oskick hur arbetsgivaren behandlat honom. Nu sitter vi i förhandlingar med arbetsgivaren och hoppas kunna komma överens så att lärlingen kan få ut de ersättningar han har rätt till.

I ett annat fall sade en lärling upp sig för att börja hos en annan arbetsgivare. Men får inte ut den lön han har rätt till. – Det handlar om åtskilliga tusenlappar.

Kenneth Svärd uppmanar medlemmar i Byggnads att kontakta facket så snart de upplever att de blivit felaktigt behandlade.

– De får inte vara rädda att kontakta oss. Vi har tystnadsplikt och driver inga ärenden mot medlemmarnas vilja.

Lilian Haraldsson

Viktigt meddelande till medlemmarna!

FAKTLIGT. I samband med att Byggnads omorganiserar och bildar regioner övergick ditt medlemskap från den 1 januari 2012 i Byggnads Värmland, avdelning 29 och Byggnads Örebro, avdelning 18 till Bygg-

nads Örebro-Värmland.

I praktiken innebär detta ingen förändring för ditt medlemskap. Vänd dig även i fortsättningen till din sektion eller till Byggnads i Karlstad och Örebro.

Många kokar är det på matlagningskursen för unga medlemmar i Byggnads i Örebro. Här hjälps man åt för att lära sig matlagning från grunden. På bilden från vänster Björn Grönquist, William Alm och Kalle Brönning. Vid spisen Viktor Petttersson och kursledare Dan-Åke Moberg.

Foto: Peter Krüger

Mat och fackliga frågor blir en lyckad röra

Ju fler kokar ju sämre soppa stämmer inte på matlagningskursen för unga medlemmar i Byggnads i Örebro. Här hjälps man åt att lära sig laga mat från grunden.

Och som grädde på moset lär de sig mer om facket.

Kalle Brönning har tagit första passet vid skärbrådan. Han hackar morötter, palsternacka och selleri. När det blir dags för löken tycker han att någon annan kan hjälpa till. William Alm har koll på älgköttet som ligger och puttrar i grytan. Viktor Teeri Koski hjälper till.

Det är torsdagskväll och matlagningskurs för medlemmar Byggnads ungdomskommitté i Örebro. Platsen är lunchrummet på Byggnads kontor i Örebro.

Dan-Åke Moberg, som tidigare varit ordförande för Bygg 18 är kursledare.

– Det har visat sig att ungdomarna lär sig massor på vår kurs, inte bara om matlagning utan också om vad facket står för, säger han och fortsätter:

– Det blir så att vi snackar om hur ungdomarna har det på jobbet samtidigt som vi lagar mat och äter. Det blir au-

tomatiskt fackliga frågor.

William Alm håller med.

– Nu kan jag svara när några av jobbarkompisarna gnäller över facket. För nu vet jag hur det fungerar. Nu vågar jag stå upp för facket, säger han.

De som inte behövs vid spisen berättar för oss om att de kunnat bjuda föräldrar och svärföräldrar på goda middagar.

Baconinlindad fläskfilé med klyftpotatis verkar vara favoriten. Men de har också lärt sig att laga köttfärslimpa och panerad fisk.

– Vi lär oss laga mat från

grunden, så det blir inte färdig klyftpotatis från frysdisken eller färdigrulade köttbullar.

Den här kvällen har ett femtontal ungdomar dykt upp.

– Vi blir fler och fler ungdomar som engagerar sig i Byggnads. Det är jätteroligt, säger Alma Josefsson Simu som nyligen blev vald till ordförande för Byggnads i Örebro.

Alma Josefsson Simu.

Lilian Haraldsson

ANSLAGSTAVLAN

Koll på tid och ersättning

Arbetstidsförkortning är nu 34 timmar för år 2011 och semesterersättningen är numera 13 procent.

Viktigt!

Glöm inte att anmäla till avdelningen vid förändringar i sjukskrivning, studier och sjukersättning eller arbetslöshet inom två månader.

Ny grupp för unga

Vi har en ny startad ungdomsgrupp på avdelningen. Är du intresserad att vara med så kontakta Kenneth Svärd 010-601 12 15.

Så når du a-kassan

- A-kassan har telefontid mellan kl 8 och 11.30, och mellan 13 och 15.
- Telefonnummer till a-kassan är 010-601 18 00

Bra att veta om jobb i Norge

När du tar jobb i ett annat land är det mycket att tänka på och många faller att hamna i. Därför är det viktigt att man tar reda på vad som gäller innan du börjar jobba i grannlandet.

- Vad händer om jag blir sjuk?
- Vad händer om jag blir arbetslös?
- Kan jag arbeta både i Sverige och Norge?
- Är jag försäkrad?
- Vad gäller för min familj vid sjukdom, graviditet och liknande?

Gå in på www.gtm.nu – där finns svar på alla frågor.

Glöm inte ...

... att du som medlem är försäkrad på din fritid. Har du skadat dig på fritiden som inneburit läkarvård – ta då kontakt med avdelningen.

BYGGNADS

Region Örebro Värmland

Avdelningskontoret har öppet:

Måndag–torsdag 07.30–16.30
Fredag 07.30–13.30

Begränsad bemanning på fredagar 13.30–16.00

Lunchstängt 12.00–12.40

Vi i Örebro:

Lars Åke Söderholm

TBM, ombudsman, ordförande
010-601 12 04 / 070-515 47 52
lars-ake.soederholm@byggnads.se

Birgitta Jonsén

kontorist, mätning
010-601 12 01
birgitta.jonsen@byggnads.se

Eva Ullfjord

kontorist, bokföring, medlemsredovisning
010-601 12 13
eva.ullfjord@byggnads.se

Freddy Johansson

VVS, glas, ombudsman
010-601 12 02 / 070-515 49 45
freddy.johansson@byggnads.se

Mikael Johansson

TBM, plåt, ombudsman, avtalsansvarig
010-601 12 14 / 070-515 84 40
mikael.johansson@byggnads.se

Kenneth Svärd

DMY, ombudsman
010-601 12 15 / 070-190 61 24
kenneth.svard@byggnads.se

Katarina Sandgren

kontorist, försäkringar
010-601 12 11
katarina.sandgren@byggnads.se

Vi i Karlstad:

Leif Haraldsson

DMY, ombudsman, personalansvarig
010-601 12 06 / 070-860 20 56
leif.haraldsson@byggnads.se

Tomas Nilsson,

MB, ombudsman
010-601 12 10 / 070-350 70 76
tomas.nilsson@byggnads.se

Tomas Pettersson

VVS, ombudsman, kassör
010-6011216 / 076-8 430 430
tomas.pettersson@byggnads.se

Tony Kyrk

arbetsmiljö, ombudsman
010-601 12 07 / 070-660 35 10
tony.kyrk@byggnads.se

Odd Maalsnes

TBM, ombudsman
010-601 12 08 / 070-670 43 35
odd.maalsnes@byggnads.se

Monica Merking

kontorist, bokföring
010-601 12 09
monica.merking@byggnads.se

Jan Asker

studier, ombudsman
010-601 12 05 / 070-555 63 26
jan.asker@byggnads.se

Katarina Sandgren

kontorist, försäkringar
010-601 12 11
katarina.sandgren@byggnads.se

Carina Engberg

kontorist
010-601 12 18
carina.engberg@byggnads.se

Byggnads Region Örebro-Värmland**Postadress:** Box 22003, 702 02 Örebro**Telefon:** 010-601 10 11

FRÅGAN

Känner du till att Byggnads Örebro och Värmland gått ihop till en gemensam avdelning?

Henrik Andrén,
snickare,
Forshaga:

– Ja, det känner jag till. Det är väl inget fel i det, bara det finns ett avdelningskontor kvar här i Karlstad så att vi kan få kontakt med facket.

Stefan Nilsson,
rörmontör,
Karlstad:

– Ja, det vet jag. Sammanslagningar är ju vanligt överallt. Det är bara att hoppas att facket får mer resurser på det här sättet.

Larsa Olsson,
platsättare,
Kumla:

– Ja, det spelar ingen roll. Huvudsaken är att Byggnads blir kvar i Örebro.

Mattias Karlsson,
stenmontör,
Degerfors:

– Ja, det blir nog bra.

Boka in ditt sektionmöte!

ÖREBRO VÄRMLAND	Tid	Plats
Askersund	torsdag 8 mars, kl 18.30	Hotell Norra Vättern
Degerfors	torsdag 22 mars, kl 19	Folkets hus D-sal
Frövi	torsdag 22 mars, kl 18.30	Kofallsvägen 1
Hallsberg	onsdag 7 mars, kl 18	Bowlinghallen
Hagfors	onsdag 14 mars, kl 17	LO-lokalen
Hällefors	torsdag 15 mars, kl 18	Hällefors herrgård
Karlstad	torsdag 15 mars, kl 17	Regionkontoret Kronoparken
Kristinehamn	tisdag 20 mars kl 17	Folkets hus
Kumla	torsdag 22 mars, kl 19	Nya badhuset
Lindesberg	onsdag 7 mars, kl 19	Lindegårdens värdshus
Örebro	tisdag 20 mars, kl 18	Bowling

Chans för VVS:are

CERTIFIKAT. Det finns möjlighet att ansöka om att få branschcertifikat för de som har gått en godkänd utbildning före 1995-07-01 eller de som fått anställning i ett företag före 1995-07-01 och som uppfyller antal arbetade timmar.

De som fått anställning efter 1995-07-01 och som uppfyller antal arbetade timmar, kan ansöka om att få avlägga branschprov.

I de fallen betalar VVS-YN ett provtillfälle och ingen gratifikation betalas ut till företaget.

Kontakta:
Freddy Johansson, 010-601 12 02

Tomas Pettersson, 010-601 12 16

Historisk asbestdom

ASBESTRÄTTEGÅNG. I veckan dömdes två företagsledare och magnater inom asbestindustrin till 16 års fängelse och böter på flera miljoner Euro för att ha orsakat en asbestmiljökatastrof där tusentals italienare dött i asbestos.

Busslaster med italienare hade rest till Turin för att, tillsammans med kampanjarbetare mot asbest och övrig allmänhet, höra när domen föll.

I denna månad har även en bok på engelska publicerats om asbestens utbredning och skadeverkningar, som tagits fram av kampanjen mot asbest där BTI varit mycket aktiv.

Lönestatistik fjärde kvartalet 2011 Örebro

TBM	186,95
GOLV	185,01
PLATT	180,64
ANLÄGGNING	189,29
RÖR	210,15 (ett jobb)

Lönestatistik fjärde kvartalet 2011 Värmland

TBM	179,15
GOLV	185,01
PLATT	194,66
ANLÄGGNING	183,10
RÖR	202,79